

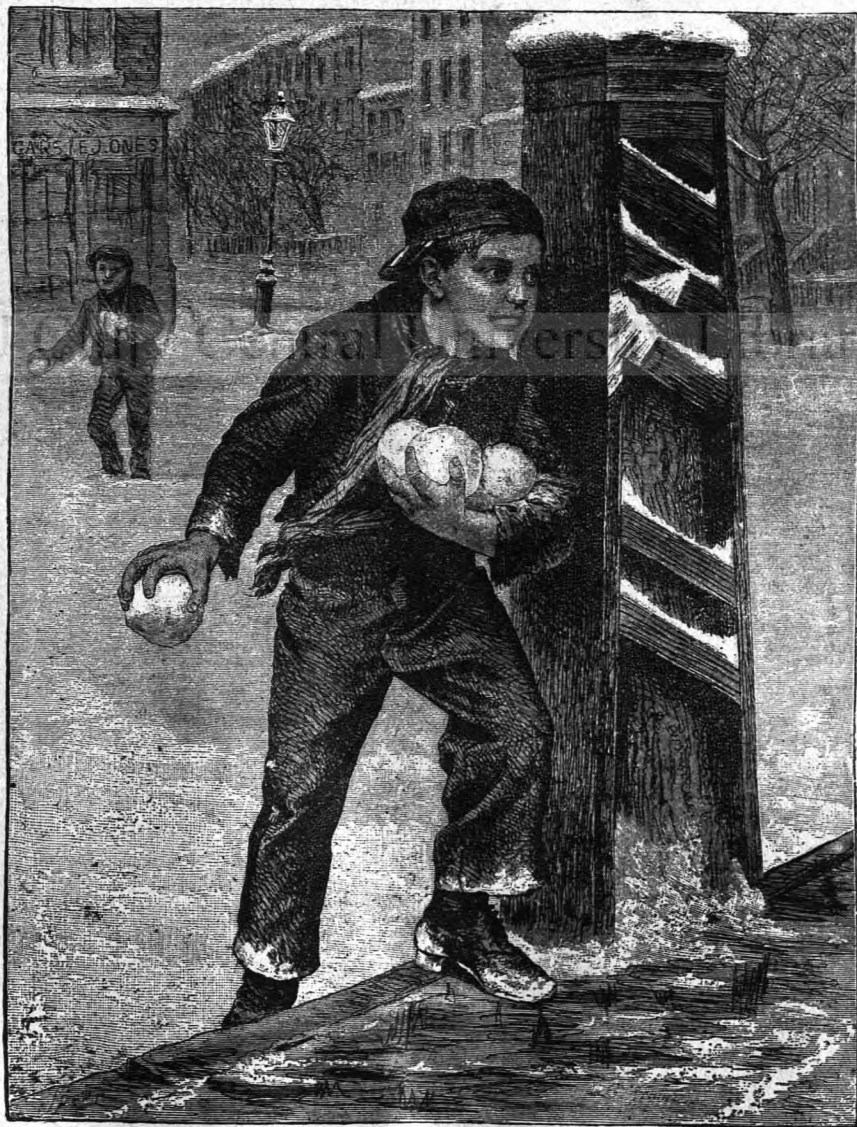
ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
17 ianuarie st. v.
29 ianuarie st. n.

Este în fiecare duminică.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 3.

ANUL XXIV.
1888.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

La pândă.

Cum curge vremea.

Cum curge vremea și ne 'ngrăpă! —
 Ia veți ce mare te făcuși:
 Mai ieri erai numai d'o șchiopă,
 Când te perdeam printre păpuși; —
 Când te dam huța pe picior, —
 O minciună resfătată,
 Și te 'ntrebam care-de-care?
 Ce știi mata, băiat or fată?

Par' că te ved, cum înainte
 Ne eși la toți și 'n gât ne sai;
 Mama-ți tot țice: *fi cu minte*...
 Tu par' că altă grijă n'ai!

Zîmbind, dai gurei noastre pradă
 Obrajii rumeni și rotunzi,
 Și toate lași să ți se vedă,
 Căci n'ai de ce să ți le-ascunzi.

Sub scară, jos, într'o rochiță
 Pân la genuchi, aprópe gólă,
 Spui vorbe dulci și dai guriță
 Unui pisoiu ce-ți tórcce 'n pólă.

Când ușile, ca de furtună,
 Trosnesc, trântite de pǎrete,
 Șcim că vii tu, cea mai nebună
 Și mai drăguță dintre fete.

Ridénd de tóte cele a plină
 Pe mânuși-ți și pe obraz,
 Tu umpli casa de lumină,
 De fericire și de haz...

Fireșce, ați ești *domnișórá*...
 Nu ne vorbim ca mai 'nainte...
 Privirea ta me infiórá,
 De seriósă și cu minte.

Și totuș, nu șciu cum imi vine,
 Când ved acești doi ochi ce cată
 Așá frumoși și mari la mine,
 Și șciu că-i sǎrutam odată!

Al. Vlahuță.

Casnicie.

Bine, lancule, nu mai găsi ai pe cineva să mai
 iei în trăsura, dise cucóna Irina soțului ei, care
 avusese bunătatea să me ia cu densus del
 Giurgiu unde nu putusem găsi nici o birje.

— N'am mai găsit pe nimeni... respunse el
 posac.

— Slavă Domnului! Decă ț-ar fi eșit înainte
 decé inși, pe câte-ș dece i-ai fi luat. Ai trăsura, ai
 cai, ai vizitiu, ce-ți mai pasă dtale! Ț-a picat din
 cer! Decă s'o odorogí trăsura, cum s'a și odorogit, că
 ce mai e de ea! decă s'or poticni caii, or s'o aprinde
 dtale puțin iți pasă! N'ai scos bani din buzunar
 osia, ca să cumperi nici trăsura, nici cal. Nu șcii, lancule
 dragă, prețul banului. De geba iți toc eu la ureche
 și nóptea! De geba!

— Ei, mai lasă-me! Pentru Ddeu! dise bărbatu-
 seu cu un ton ostenit.

— Eu te las, nu-ți fac nimic! Dar iți spui pen-

tru dta mai mult, nu pentru mine. Iți spui că n'ai
 grije, n'ai milă de lucru teu. Decă n'aș fi eu, me prinđ
 că ai cără tótă lumea cu trăsura de colo până colo.
 Ai da caii imprumut la or cine; ai da hamurile, ai
 da cămașa de pe dta. Nu ești păstrător și pace bună!
 Dtale iți trebuia o femeie chióră și órbă care să nu
 vedă nimic, să n'auđă nimic, să nu-ți țică nici măcar:
 dă-te mai incolo! V'ați fi potrivit de minune améndoi!
 Ați fi dus'o într'un somn, într'o lene, într'o nesimțire!
 Ar fi căđut hainele după voi petice petice și
 v'ar fi furat toți din tóte părțile!

— Irino!...

— Eță că tac! Eu tac, dar nu me rabđă inima
 să ved jertlá și risipă. Pentru că e lucru muncit, nu
 e lucru găsit pe drumuri. Or dta póte i țice: »Ei,
 ce-mi pasă, strice-se tot, prăpădescă-se tot! E zestrea
 nevestii!« Nu e așá, dragă! Tu te-ai pomenit d'odată
 'n belșug.

— Irino! Sfirșeșce, pentru Ddeu!

Și Irina se mulțămí numai să bombănescă incet
 cuvinte neînțelese și mai în urmă să-și mișce repede
 buzele ca și cum vorba i se opriá în ele, vibrá câtva
 timp și nu cuteză să iésă.

M'am uitat la acéstă femeie cu deaménuntul.
 Erá naltă, numai ósele de ea, ócheșă, cu ochii duși
 în fundul capului, palidă, nervósă. Chiar când tácea
 simțiai bine că se cértă, cu cineva în gând, că ocă-
 reșce, că se bate cu cineva. Câte-odată iși mișcă
 mânila repede, câte-odată i tremurau degetele. Oitá,
 tușiá, gemea. Mai ales când o apucá tusa, erá co-
 medie mare! Tușiá, tușiá, mai întéiu incet, apoi
 urcând tótă gama tusei. Ajungea în cele din urmă la
 o tusă cu hohote, cu sughituri, cu fluerături, cu miș-
 cări spazmotice ale mușchilor feței. Iși umplea bas-
 maua ei și o trágea din buzunar și p'a lui bărbatu-
 seu, mai mult din reutate.

D'abié se liniștise din o tusă bătăiosă și gáfáind,
 cu ochii deschíși mari și lácrămați, începú ér cu glas
 dojenitor:

— Dar bine Tánase! Dar bine Tánase, ce dracu
 faci! Ce, ț-ai pus cu tot dinadinsul în gând să ne
 lași pe cǎmp, Tánase? Decă nu me uit eu, nu vede
 nimeni! Cine să vedă? Iancu? Iancu să gándeșce la
 dracu! Uite, ai apucat p'alt drum. Numai ca să oco-
 lim mai mult!

— Of! n'aveți voi milă de nimic! De nimic, s'a
 isprávit!

— E mai bun drumu-ásta, coníță! respunse vi-
 zitiul.

— Mai bun, mai bun!... Ia te uită, ce are calu
 ála din drépta, Murgu, ce are de șchiópétă? L'ai be-
 tejit, pécátosule! Asta e altă drácie! Decă il dai pân
 gloduri și nu ții pe șleau! Ia să te dau pe tine pe
 jos, să vedem cum ț-ar veni. Mi-ai omorít calu, mi-ai
 șchiopat calu, bătutule de Ddeu! Nu veți mē! nu
 veți! M'ai lásat sǎracă, pécatele mele! Decă apuca
 ca ómenii pe drumu álálalt, nu se 'ntemplá asta, nu!
 Faceți cum ve tae capu pe voi. Nu mai întrebați:
 »Domnule, cucónă, pe unde să dau? Pe ce drum?«
 Așá fac slugile cum se cade. Intrébă pe stǎpán. Că
 din mila lui Ddeu ai și stǎpán. Decă dórme stǎpánu-
 teu, deștéptá-l, pentru Ddeu! Or intrébă-me pe mine,
 decă ai gurá! Of! of! of! Nu mai e de tráit și pace!
 Stǎpánu dórme, sluga dórme, toți dorm! Apucá la
 stánga! Nu veți că dai peste grámada de pietriș!
 Mai lasá caii la pas, că e trăsura încárcatá. Or opeșce-
 i mai bine! Opreșce-i nițel, aidi! Destul de când alérgá,
 sǎracii!...

Indată ce se opri trăsura, Irina sári jos și se
 duse să vedă calu care i se párea ei că șchiópétă.
 Puse pe vizitiu să frece caii la ochi, să le lungéscá
 urechile, să-i ștérgă de nádușalá.

— Ai uns bine osiile?

— Le-am uns destul, dişe Tănase.

— Unde e cheia? Ad'o 'ncoa şi desfă rótele să me uit eu. Nu vréu să s'aprinđă osiile pe drum. Cât om ajunge acasă, să te duci la gârlă şi să speli trăsura. Uite, s'a pus prafu de doue degete pe coş, pe covóre, pe burduf.

— Păi, aşá e la drum, conită!

— Aşá e la drum! aşá e la drum! Dăcá e aşá, noi să inchidem ochii şi să nu mai vedem nimic, cum face Iancu. Dă-te jos, Iancule, că-mi vine reu, când te vđđ aşá liniştit şi nepăsător! Dă-te jos pentru numele lui Dđeu! N'am pomenit de când sânt eu aşá ómeni! Tu şi Tănase par că v'a făcut o mamă. Semănaţi sleit. Adormiţi dracului! Ia veđi Tănase, ia veđi Tănase că a scos un cal picioru din şleauri. Indrepteză căpástru lui Bălan. Dă-mi mie hăţurile şi mai uită-te la picioru lui Murgu. Să speli bine tabla trásurei. Ia te uită, par că e dracu! Dăcá n'aş sta eu de capu vostru, ar ouá gáinile şi curcile in trásurá . . .

Ne suirám şi plecarám.

— Incet, incet, Tănase! dişe ea ér. Ia-o incet că e scoboriş! Ia-o incet că e suiş. Ţine-o la trap, acum. Aşá! Atinge niţel cu sfircu biciului pe calu din stânga. Nu da in Murgu, zăpăcitu! Atinge niţel pe Bălan. Aşá! La trap, la trap, la trap! Mergi la ţăcă-nélá! Ér ai luat-o nebuneşce! Mě, imi omori caii! Nu înţelegi că-mi omori caii! Acú pré ai lăsat-o 'ncet. Ei, ne apucá nóptea pe câmp şi pace bună. Écă, par că mergem după mort! Potriveşce-i, omule, din mers! Nu poţi atáta lucru! Să te 'nvěţ eu, o femeie! Păcat că v'aţi mai născut hărbaţi, şi tu şi Iancu! Mai bine vė năşceáţi femei! Mai ocoleşce gropile şi lacurile. Aşá fac ómenii, mai se uită la drépta, la stânga, nainte. Nu da năvalá aşá orbeşce. Uite un stírv, ptiu! Ocoleşce! Dar lasă că ocolesc caii! Sânt mai cu minte ei decât voi, đeu aşá!

Când am ajuns acasă — după un drum de aprópe cinci ceasuri — am făcut Irinei un compliment respectuos de adio la care ea a respuns prin o grimasă despreţuitoare. Apoi ş-a urmat şírvul vorbei ocărínd pe bietul Tănase pentru o inchipuită vină.

Bărbatul ei, care me petrecú până la pórtá, me întrebá cu un zimbet amabil:

— Eşti insurat, nene?

— Nu, i respunsei.

— Primeşce felicitările mele! . . .

Dumitru Teleor.

Umbre scumpe . . . .

Umbre scumpe, nu mai treceţi, nu-mi mai torturaţi gândirea, Nu mai v'aprindeţi in suflet, ca mai viu să-l dogoriţi, Me lăsaţi uitărei pradă, stingă-se şi amintirea . . . In pustiul de durere, pentru ce mai licăriţi?

Nu mai năvăliţi spre mine vii ca para de găteje, Cătrá 'ntipáririi gingaşe, gândul meu nu-l mai mánaţi, Oh! fugiţi, căci eu iubirei pusu-i-am acuma strége Şi de mine, umbre scumpe, pentru veci ve 'nstreinaţi!

Smara.

Lăpuşnean, dramă de Iuliu I. Roşca.

— Studiu critic comparativ, cetit sub formă de raport, in şedinţa din 20 martie 1887 a Academiei Române. —

(Urmare.)

Věđend afará de acésta, că nu face impresiune asupra ei nici asigurarea (p. 93):

Ascultá :-ţi dau cuvěntu-mi domnesc, că n'am in gând Nimic reu . . . ,

el incede a-ş luá masca, şi-ş schimbá tonul in poruncitor (ibid.):

Domniţa, in loc de rugăciune,

Acum iţi dau poruncá şi cat'a te supune,

Rěspunde-mi: unde-i Stroici?

dupá aceea in ameninţător (p. 94):

Nu şcii? . . . dar te voi face să şcii acum: respunde

Cât timp mai am răbdare şi ura nu pătrunde

In pieptul meu . . .

Şi când Ana tace şi de astă-datá, furia il impinge de a o injunghia el insuş, se stăpáneşce inse, đicěndu-i (ibid.):

Dar' pentru vina-ţi astá peděpsá-i pré uşorá.

Nu mâna mea domnescá in tine va lovi;

Călěul astá faptá mai bine-o va 'mplini.

In fine scena 6, in care Lăpuşnean dá ordinul lui Manuc să spěndure pe Ana a doua đi 'in điori de điuá, < şi a 7, in care se pun in vederea armaşului mėsurile de luat pentru aflarea lui Stroici şi a lui Spancioc.

Mai întěiu i se recomandá de a alergá la corupere prin bani (p. 100):

Căci banu-i ceea ce ţine omenirea,

La el se 'nchiná děnsa, el e dumneđeirea

Ce cärmueşce totul;

apoi de a se servi şi de alte mijlóce (ibid.):

Cum vėnătorul după vėnat slobóde

Copoi, — aşá trimite pe urmá-le iscóde;

Chiar tu pe ici, pe colo, s'alergi, să cercetezi;

Strecórá-te ca şerpui prin flori şi erbá; veđi

S'ai ochi de vulpe, limbá de şérpe; — auđi?

Dar inainte de acésta, fiéra in furia sa de a nu fi putut descoperi nimic dela Ana, işi propune a face o victimá din insáşi Dómna ţerei, dăcá nu va puté aflá nici dela děnsa (p. 98):

Remáne-acum Rocsandra . . . Şi ea, de mi-ar ascunde

Cum-va? . . . Me jur că pieptu-i cu-ăst junghiu il voi pėtrunde.'

Interesant este de a relevá tot de-odatá, cum din cauza ducerei Rocsandrei la Teofan 'fără ca să fie vre-un prasníc, < după observarea lui Manuc (p. 99):

Dar când femeia n'are

De lucru c'un duhovnic?

lui Lăpuşnean i trece prin minte de a spěndurá şi pe mitropolitul ţerei (ibid.):

Să-i spuná vr'un pėcat . . .

Femeile au multe . . . Şcii tu? n'am spěnzurat

Imi pare nici un popá, dar am să spěnzur unul.

Toţi popii de i-aş pierde, nu se va pierde bunul

Din lume, ş-apoi cerul mi-ar mulţámí, gândesc,

Că-i mántu' mucenicii din iadul páměntesc.

Aceste situaţiuni ale actului III, prin diversitatea lor şi a sentimentelor ce se agitá, compensézá starea lui episodică şi ţin luarea aminte in incordare fără să o oboséscá.

In actul IV Lăpuşnean aflá dela Manuc că n'a putut da de urma lui Stroici şi Spancioc, căci đice armaşul (sc. 1, p. 104):

Iscódele pe cari, ca lupii după turmá,

Le-am rápeđit să-i afle ori unde s'or găsi,

n'au adus alt rezultat decât şcirea că (ibid.):

Omorul d'astáđi a pus in grea mişcare

Oraşul, şi boerii sânt plini de 'nvierşunare.

Şi la observarea lui Lăpuşnean:

A dracului prăsilă!

in privința boerilor cari tot nu s'au mai stirpit, Manuc face reflecșiunea caracteristică (ibid. și p. 105):

E 'ntocmai ca și pirul,

Măria Ta, de tare, și crește chiar ca știrul
De des și iute.

Deci pentru a înlătură din cale și pe puținii boeri, cari mai rămăseseră cu viață, el pune la cale cu calțul seu (ibid.):

De-i astfel, să găsim

Vr'o nouă vină 'ndată și d'ăștia să plivim
Câmpia țării noastre: voesc s'o curăț bine,
Să nu se mai găsească nici urmă de jivine.
Fii îndrăsneț... Nici unul din ei să bănuască
Că veșnica odihnă la noapte-o să-i găsească
In somnul cel mai dulce, căci astă noapte chiar
Voesc... vin' mai aproape, să-i facem morții dar
Pe Mogu, pe Movilă...;

Manuc inse, cu totă supunerea sa orbă, dându-ș
sămă de gravitatea acestui nou măcel și urmările lui
pentru țără, cutéză cu sfielă intrebarea (p. 106):

Au dup'acest omor

Pe cine mai găsi-vei să-ți dea vr'un ajutor
In treburile țării?...

Acastă obiecțiune nu pune de loc in strimțore pe acela care își da aerul a represintă ore-cum Cesarismul, acela care voia să trecă — pentru acoperirea infamiilor sale — de ocrotitorul poporului in contra pretinșilor aristocrați (ibid. și 107):

Te 'nșeli! Ei nici odată, Manuc, n'au apêrat
Al țării tron, din contră: mereu l'au clătinat.
Adevêrata pază ce sprijină domnia,
Armașe, e poporul, el este temelă.

El singur își iubește străbunul seu ogor;
Și cum, ca să-l muncescă, își vêrsă totă vêra
Sudorea, tot asemen, să-l scape și de fiara
Dușmană, el e gata tot sângele-a-și vêrsă

Erau boeri odată,

Boerii din vechime, din viț'adevêrată
Viteză, românescă, êr' nu ca cei de-acum:
Juputori de ômeni, lăpêdături de drum,
Ce n'au nimic in suflet, nimic decât dorința
Pe-a despuiă sêrmanii, și-și pun mereu silința
Să 'nalțe la domnie p'acela ce-ar voi
Să-i lase 'n bună pace mai mult de-a jefui;
Și când dușmanul intră in țără, ei o lasă
In ghiara vrăjmășescă și fug: puțin le pasă
De țera lor, ce 'n lume n'au țără, țera lor
Fiind ori-unde traiul le este mai ușor.
Destul laptele țării l'au muls acești mișei.
Acum sosit-a vremea să-i mulg și eu pe ei;
Și cum opinca țării lipsit-o-au ei de tôte,
Și eu dar de pe unul ați șapte piei voi scôte,
Êr de-ar fi lipsă 'n țără, cum cređi tu, de boeri,
Voi boeri vâtași-mi, căror le-oi da muieri
Pe mândrele vêdane, bogate jupănese.
A celor ce drept jefte urgia mea alese.

Cu tôte acestea Manuc găsește că tot mai are
ceva de đis: ore-cum instinctul seu de conservare il
îndemnă la acesta, căci peirea lui Lăpușnean eră și
peirea sa; de acea observă (p. 107):

Dar' ce se va 'ntemplă

Când mâne 'n țiori de țiuă poporul va află
De mórtea-acestor sfetnici pe cari i iubește
Ca sufletul?

Poporul?... i raspunde Lăpușnean (p. 108):

Manuc, ce nerođește

Vorbești! . . . Și de când ore poporul s'a unit
Cu tagma boerescă ce 'n veci l'a asuprit?
Când s'au unit cu corbii plăpânde turturele,
Cu buruena flôrea, și șerpi cu păserile?
Au sôrele cu norii când bine s'au avut,
Êr apele 'n unire cu focu-au petrecut?
A! ce-are să se 'ntemple? Nimic! Au nu știi încă,
Armașe, că poporul privește ca o stâncă
De neclintit cum Dumnul dă iama prin boeri?

Căci lui puțin i pasă, și chiar dreptate are,
De certurile noastre: i-aduc vr'un reu mai mare
Decât acel ce este acum pe capul seu?
I-aduc vr'o ușurare la traiul lui cel greu?

Dar abia Lăpușnean își terminase concertarea
cu Manuc pentru măcelărirea boerilor, și abia — re-
mas singur un moment — apucase a-și đice, că la
cas de a se resculă poporul, i va da pradă pe ar-
mașul Manuc, — căci, observă densusul (p. 110):

Și d'ăsta voesc a me scăpă.

Mi s'a urit cu densusul

— ca să-și sature turbarea cu el, precum făcuse
mai înainte intr'o asemenea impregiurare cu Vornicul
Moțoc, și in acest moment se anunță presentarea
tocmai a sfetnicilor de cari fusese vorba.

Lăpușnean, sălutându-i cu ipocrisie, i intrêbă
(sc. 3, p. 111):

Ce veste se mai aude 'n lume?

La acesta se însărcinéză a raspunde vornicul
Movilă (ibid.):

Un vuet de 'ngrozire, c'-al rêpeșilor spume
Cu cari Nistrul spêlă de stâncă țermii lui,
Ce se lătește 'n țără precum pe-a cerului
Câmpie se lătește a negurilor haină.

Încă mai pipăit spune lui Lăpușnean acelaș
lucru Mogu, pe care poetul cu drept cuvênt il de-
semnă cu trăsuri mai energice, cu atitudine mai cu-
tezătoare, spre a corespunde și prin caracter demni-
tăței de hatman (ibid.):

Poporul, totă țera cuprinsă e de spaimă
Vêdend atâtea jefte.

Acêsta provocă o observațiune jignitoare pentru
boerii țării din partea lui Lăpușnean deja întăritat.
Ea consistă in acêsta, că nu se pôte ca poporul
(p. 112):

Să plângă brêsla care i-a supt, de când e sôre,
Tot sângele din vine, ca negra lipitoare,

și o contra observare a lui Mogu, că poporul a in-
ceput a face acêsta (ibid.):

De când a prins vedere, de când a cunoscut
Că Vodă Lăpușneanu e crud, s'a abătut
Din calea datoriei.

In mânia sa Lăpușnean il insultă, êr hatmanul,
scos din răbdare prin acêsta, i adreséză cuvintele cele
mai tari, il numește 'călău al țării', și este plecat
a-ș resbună cu arma necinstea adusă. Dar boerii il
rețin.

Acêsta interesantă cêrtă, care ne arată că boerii
se considerau și erau încă in realitate stâlpii țerei,
culminéză in aceste cuvinte pline de demnitate și cu-
tezanță extraordinară ale lui Mogu (p. 114):

Ca stâlp al țării sale, aproape de domnie
E locul unui sfetnic, avênd de datorie
Ca să păzescă legea și tronul ei; êr când
Un Domn ar vrê să facă din țără un mormênt,
Atuncea ca p'o feară din tronul-i să-l alunge.

Acum furia lui Lăpușnean nu mai cunoșce margini, și Mogu eră pe punctul de a fi străpuns de el, decât, deslăcându-și pieptul, nu i-ar fi ținut cu curaj (p. 115):

Lovește! Mulți jertfit-ai, ca eu să fiu scutit.

In acest moment intervine Döмна Rocsandra (sc. 4, p. 115.)

Nenorocita femeie, esasperată și dēnsa, vine să încerce a oprī pe Lăpușnean din calea crimelor fără margini, căci, țince ea, între altele (p. 116):

Soții și mame pērul și-l smulg de-adānca jale
Și 'n față-mi tot aruncă amenințarea lor:
»Rocsandro, vei da sēmă de tot — imi strigă 'n cor —
Ce face Lăpușneanu, fiind-că-l lași bărbații
Să ni-i ucidă, fiii să ni-i jertfescă, frații
Să ni-i sugrume«.

Dar hiena nu numai nu voește a ține sēmă de rugăciunile soției sale ingenuchiate, care-i amintește (p. 117):

Gāndește-te că tōte in lume se sfērșesc,
Că după vîlță-i mōrte și-ori-care om dă sēmă
Colo de ori-ce faptă,

ci el are cinismul a-i da ca scusă (ibid.):

De Dumneșeu n'am tēmă,
Făcēndu-i māne āncă un sfānt locaș l-impac
Și cerului ce-i pasă? . . . Lui nici un reu nu-i fac.

Intrarea lui Bogdan (sc. 5, p. 117), după cuvintele mamei sale adresate lui Lăpușnean (ibid.):

Vai! patima de-o vreme greu turbur'al teu suflet
Și de-adevēr o rađă intunecat-ți cuget
Nu vine să-l lumine? . . . Aceste rātăciri
De unde-ți vin acuma? . . . Cu sfințele zidiri
Nu 'mpaci pe Domnul,

nu imbunēzā inima tatălui seu. Blandul copil este chiar respins de dēnsul cu asprime (p. 119):

El nu e fiul meu!
Visēzā tronul țērii ce-l are tatāl seu.

Urmēzā apoi nāvālierea in sala tronului (sc. 6, p. 119) a jupāneselor boerilor omoriți, cari se presintaseră deja in actul I la Rocsandra.

Femeile își cer pe soții și frații, copiii pe tații lor. Lăpușnean dă ordin arcașilor prezenți (p. 121):

Luați-le d'aci,

Și fiind că copiii strigaseră (p. 120):

N'avem pāne!

el adaogă (ibid.):

Și dați-le māncare: cu asta m'oi plāti
De ele.

Atunci o bētrānā femeie i aruncă in față niște cuvinte, destinate ore-cum a provocā culminațiunea semnalului de alarmă in cugetul seu altmintrelea ingroșat de nelegiuri și prin care se adeverește, că chiar perversitatea trebuie să aibă o margine sub pedēpsa altfel de a deveni ea insāși uneltā propriei sale torture; că insuși criminalul cel mai indārjit nu pōte reziste decāt pānā la un punct, cānd vocea internā a cugetului reclamā in contra sa rēsbunarea faptelor și aduce neînlaturabil remușcāri mai grozave decāt pedēpsa cea mai cumplitā.

Acea bētrānā, țincem, la auđul cuvintelor: »cu asta m'oi plāti« i adresezā pe acestea, cari au să rē-sune la auđul seu ca o anatēmā infricoșatā (p. 121):

Cu nimica, cumplit cālāu, pe lume
Nu poți ca să rescumperi tot sāngele ce'n spume

A fost vērșat de tine, și care ț-a lāsāt
Pe māni neșterse pete de sānge incheghat.

(Va urmā.)

N. Ch. Quintescu.

Nunta lui Figaro.

— Comedie in 5 acte, de Beaumarchais. —

Persōnele:

Contele Almaviva, prefect al Andalusiei.

Contesa, femeia sa.

Figaro, valet al contelui și portar al castelului.
Susana, prima cameristā a contesei, logodnicā
lui Figaro.

Marcelina, ingritōrea contesei.

Antonio, grādinar, moșul Susanei.

Fanseta, fiica lui Antonio.

Serafim, prim pagiu al contelui.

Bartholo, medic din Sevilla.

Bazile, profesor de clavir al contesei.

Don Gusman, Inghite-gālușcā.

Mānā-Lungā, greșier, secretar lui don Gusman.

Un portārel.

Impușcā 'n lunā, tiner cioban.

O ciobāniță, tinerā.

Pedrilo, cālāreț al contelui.

Valeți, țērani, țērance.

Scena se petrece in castelul Aguas-Frescas, la 15 kilometre de Sevilla.

Actul I.

O camerā pe jumētate mobilatā; un jilt mare pentru bolnavi e in mijloc. Figaro mēsurā podēua cu un șiret. Susana, inaintea unei oglinđi, își aninā de pēr o guirlandā de flori de portocale.

Scena I.

Figaro, Susana.

Figaro. Nouespredece picioare in lat și douēzeci și șese in lung.

Susana. En privește-me Figaro, imi șede bine așā?

Figaro. (Luāndu-i mānile.) Nici că mai ai sēmēn pe lume, puiculița mea. Oh! pentru ochiul amoros al unui soț, cāt sūnt de dulci aceste flori fecioreșci, puse pe capul teu, in diminēta nunții! . . .

Susana. (Retrāgēndu-se.) Dar ce mēsori tu acolo, puiule?

Figaro. Voi să vēd, mica mea Susana, decāt frumosul pat ce mi-l dāruēșce stāpānul are să ședā bine aici.

Susana. In odaia asta?

Figaro. Ne-o dat-o noue.

Susana. Și eu, eu nu vreu . . .

Figaro. Cum, nu vrei?

Susana. Nu-mi place, ecā!

Figaro. Dar pentru ce?

Susana. Nu voi să-ți spun pentru ce.

Figaro. Oh! femeiele aste . . . cānd sūnt sigure de noi . . .

Susana. Dec'aș sta să-ți dovedesc că am dreptate, asta ar insēmā, că aș fi in stare să me inșel. Ești tu sluga mea, ori nu?

Figaro. Auđi! să nu-ți placā cea mai indemānatecā odae din castel! odaia dintre cele doue apartamente! Nōptea, decāt stāpāna va fi neliniștitā, va sunā din partea ei; tuști! pui doi pași și intri la dēnsa. Domnul poșteșce ceva? N'are decāt să sune din partea lui, tușt! in trei salturi, etā-me lāngā el.

Susana. Minunat! Dar când dlui va sună dimineța, pentru a te trimite cât se va pute mai departe, tuști! in doi pași el va fi la usa mea, și țup! in trei salturi...

Figaro. Cum! ce vrei să ții...

Susana. Ascultă-me in liniște.

Figaro. Dar spune odată ce este, bunule Ddeu!

Susana. Este, prietene, că dl conte Almaviva, săturându-se de a mai face curte prin impregiuru-mi, vré să se întorne in castel, nu la nevêsta lui; el ș-a aruncat ochii, m'auđi tu? asupra nevêstei tale, așa că acum crede să se slujescă de minune de odaia acêsta; și tocmai asta mi-o și spune in fiecare ți prê cinstitul don Bazile, nobilul meu profesor de musică, in timpul lecțiilor ce-mi dă.

Figaro. Don Bazile! o mititelul! am să-i dăruiesc o făclie mare de stejar verde, cu care să-și scarpine măduva spinărei când i-o mai veni gustul...

Susana. Tu credeai, băete dragă, că zestrea care mi se dă, e pentru ochișorii și năsucul teu?

Figaro. Aveam tot dreptul să sper; câte n'am făcut eu...

Susana. Cât îs de dobitoci ômenii cu duh!

Figaro. Așa se ție

Susana. Și nu vor țotuş s'o credă.

Figaro. Și fac fôrte reu.

Susana. Atunci află: că contele ț-a dat odaia asta, pentru a puté obține dela mine, in cea mai mare taină și numai in patru ochișori, un ôrecare drept de senior... Șcii tu cât e de trist.

Figaro. Auđi decă-l șcii! Dar decă dl conte la insurătoreea lui, n'ar fi nimicít acest drept rușinos, nici odată n'aș fi conințit să te iau de nevêstă in castelul lui.

Susana. Ei bine! decă contele a nimicít acel drept, acum se căieșce; și tocmai vré să-l rescum-pere astăđi dela logodnica ța.

Figaro. (Scărpînându-se tare in cap) Mi se pare că incep a-mi jucă creierii contrad anțul prin tidvă, și truntea mea...

Susana. N'o scărpînă prê tare.

Figaro. Ei de ce?

Susana. (Ridënd.) Decă ț-ar eși vr'un mic cucui; ômenii superstițioși...

Figaro. Rîđi, ștregăriț-o! Ah! când s'ar puté găsi un mijloc să punem laba pe acest înșelător in-drăsneț, să-l poticnim intr'o capcană zdravană și să-l buzunărim de gălbenăși.

Susana. Cât despre intrigi și bani, nu te pôte intrece nime.

Figaro. Și să nu cređi că mi-ar fi rușine.

Susana. Dar nu-ți temi spinarea?

Figaro. Să intreprinđi un lucru primejdios, e o nimica tótă; vorba e să șcii să-l scoți la capêt bun și astfel scapi de orice napaste; căci, să intri nôptea in casa cuiva, să-i sulli din palmă femeia, și să primeșci pentru ostenêlă o sută de bice, nu-i nimic mai cu haz, mai ușor; căți n'au pățit-o, căți cască-gură... (Sună in lăuntru.)

Susana. Êtă s'a sculat contesa; ea mi-a spus că vré să vorbescă cu mine ceva important in dimineța nunței mele, inainte de a vorbi cu ori cine.

Figaro. Nu cumva mai e vr'o năzbutie?

Susana. Ciobanul țiece, că asta e a bine pentru nevêstele părăsite. Adio, micul meu, fi, fi, Figaro; gândeșce bine la trebușóra noastră.

Figaro. Ca să-mi luminezi intunecații mei de crieri, dă-mi o mică guriță...

Susana. Să dau astăđi, amantului meu? alei! dar ce-ar țiece mâni bărbatul meu? (Figaro o sărută.) Ei! ei! me rog!

Figaro. Dar tu n'ai ideie de amorul meu!

Susana. Și când ai să incetezi, me rog, nesuferturile, de a-mi tot indrugă verđi și uscate, de dimineța până sêra.

Figaro. (Tainic.) Când oi puté să-ți dau do-veđi seriôse de cu sêră până 'n dimineța. (Sună êr.)

Susana. (De departe, cu degetele unie pe gura ei.) Êtă-ți indêrêt gurița dtale, dle, și nu-ți mai datoresc nimic.

Figaro. (Alêrgă după ea.) Oh! dar n'ai primit-o astfel puicuță!

Scena II.

Figaro.

Incântătore fetiță! cu rîsul vecinic pe buze, verde ca bradul, plină de veselie, de duh, de amor și de dulcêță! dar cu minte!... (merge repede, frecându-și mânilor.) Ah conte! scumpul meu conte! voiai să-mi dai... de lucru! Tocmai nu înțelegeam pentru ce, numindu-me in postul de portar, me duce la ambasada lui, și imi dă și însărcinarea de curier de depeși. A!... Înțeleg, dle conte: trei inaintări in grad deodată; dta mare ambasador; eu, jocheu politic și Sinzon, stăpână nrul 2, și ambasadore de buzunar; ș-apoi, bici băete! Pe când eu voi galopă pe deoparte, dta, pe de alta, vei conduce pe frumoșica mea pe un drum minunat! Eu, să me colbăesc, să me deșal pentru gloria familiei dtale; dta, să bine voiești a contribui la sporirea celei a mele! Ce dulce resplătă! Dar, seniore, mi se pare că te cam intreci! Să faci la Londra, in același timp, treburile stăpânului și ale valetului dtale: să represinți deodată pe regele și pe mine intr'o curte străină, e ceva prê peste măsură, prê. — Cât pentru tine, don Bazile, hoț de șarlatan ce ești! oi să te n'veț eu cum să strănuți inaintea răpciugășilor; oi să... Nu, trebuie să me prefac cu ei, ca să se mânânce intre ei scor-piele. Ia sêma peste ți, domnule Figaro! Mai întei trebuie să inaintez ceasul ceremoniei, ca să me in-sor mai cu siguranță; să inlăturez pe o Marcelină, care-i al dracului de pofticioasă; să pun mâna pe gălbenăși și pe daruri; să schimb calea micelor poște a dlui conte; să scarpin sănătôs spinarea lui don Bazile, și...

Scena III.

Marcelina, Bartolo, Figaro.

Figaro. (Intrerupându-se.) Hé é é é, ecă și doctorul cel gros! nunta are să fie complectă. Ei, bună ția, scump doctor al inimei mele! Nu cumva nunta mea cu Sinzon te-a adus in castelul acesta?

Bartolo. (Cu despreț) Ah! scumpul meu domn domn, nici de cum.

Figaro. Asta ar fi ceva prê generos!

Bartolo. De sigur, și chiar prê dobitocesc.

Figaro. Și când me gândesc, că eu am avut nenorocirea de a tulbură pe a dtale?

Bartolo. Dar n'ai altă vorbă de vorbit?

Figaro. Cine-o mai fi ingrijit de biata dtale măgăriță?

Bartolo. (Furios.) E flecar turbat ce ești! mișcă de-aici!

Figaro. Ce? te mâinii doctore? Dar șcii că-s aspri de tot ômenii de starea dtale! Să n'ai milă de sermănele animale... ce-i dreptul... ca și de ômeni! — Adio, Marcelino: tot ai poftă să te mai judeci cu mine?

Atunci când nu mai iubești,

Trebuie ôre să urești?

Êcă, spuie și doctorul de nu-i așa?

Bartolo. Ce anume?

Figaro. Las' că ți-a spune ea... (Ese.)

(Va urmă.)

N. A. Bogdan.

Din viața de București.

(Oraș de carnaval. — Un afiș pentru posteritate. — Frigurile publicității. — »Revista-nouă.« »Musa română.« albumul »Gazetei.« — Negustorie fără tocmelă.)

Tot ninge, ninge... cerul e alb și alb pământul.

Așa începe cântul I al frumoasei poeme a lui Petrino »La gura sobei,« și strofa urmază astfel:

In așternut de ghiață, pe perine de-cmet,
Intinsă zace ierna și mirele ei vântul
Din visuri lungi, gerose, o sguđuie incet.
El cântă-un cântec aspru, culcușul i răscolă,
Dar leneșă când dörme, târziu numai se scölă.

Etă in stil poetic cum a început și a urmat săptămâna, și cam când are de gând să se sfârșescă cu degeratul urechilor, ce-a ajuns a fi o adevărată calamitate.

Dacă inse leneșă dörme intinsă un somn greu, care pentru noi este o iernă și mai grea decât toate cele ce s'au topit de 20 de ani încöce, și din care se va trezi târziu, in schimb bucureșcenii par a dormi pré puțin, ori de loc. Intr'adevăr, pe lângă numeroasele baluri publice, ce-au loc dilnic, și cari se sfârșesc destul de târziu, seratele in familii, ce se țin șir, cu dant, supeu și macă. — căci aceste au înlocuit cafëua, ceaiul și lotonul »soarelelor de bon-ton« visate de cucöna Zinca Optimésca a dlui Sion, — nu se mai sfârșesc decât la duiă, când öspeții se retrag după ce li se serveșce cafëua cu lapte. Cu timpul, după legea progresului, vom ajunge să ncheiăm seratele cu prânzul, și chiar cu cina, ba pöte să le ținem și câte trei dïle, cum țineau chefurile boerilor de odinörä, cari n'aveau alt ceva de făcut.

Dacă aceste petreceri inse, avënd loc in tot timpul, nu dovedesc numai decât, că süntem in carnaval, șirurile nesfërșite de afișe, ce se primenesc dilnic și pe cari e tipărit in toate felurile și caracterele imaginabile: *bal, balu, ball* și *ballu*, mai totdeuna precedat de recomandățiunea *mare* și urmat de calificativul *splendid*, fac să ne credem chiar intr'un oraș de carnaval. Nici in clasica țeră a mascaradelor carnavalești nu credem să se dea atâtea baluri, mascate ori deschise, ca la noi.

Și ce obiect de studiu interesant pentru un observator aceste afișe, unele mai curioșe decât altele! Etă un specimen pe care l'am smuls stălpului de zid unde se cocotase, spre a-l păstră reflecțiunei posterității:

CITITI!
AVIS IMPORTANT.

Societatea
SINAI, GRIVIȚA, TRAIAN

pentru ajutor filantropic de binefacere definitiv.
a funcționarilor slujbași dela diferite autorități
va da un MARE BAL deschis

In scop de bine-facere și pentru sporirea
fondului Filantropic al acestei Societăți,
dela care Societatea speră in concursul
Societăților Române și al Onor. Public Bucureștean.

Etă, negreșit, o onor. societate unde poliția și parchetul ar trebui să se amestece, spre a scuti societatea și tiparul de ocara unor astfel de asociațiuni și publicațiuni.

***

Fiind că veni vorba de publicațiuni, să facem aci inventarul pe scurt al celor pe cari reposatul an 1887. le-a lăsat, pe când încă erä in agonie. moștenire urmașului seu, cum și al celor apărute la începutul domniei acestuia.

Printre figurile anului nou, enumerate in cronica trecută, am omis a menționă tocmai pe cele mai primordiale, consecințele acestora suferindu-le obștea mai mult decât individul: frigurile publicității. Aceste friguri au fost atât de intensive estimp, c'au isbucnit mai înainte de vreme. Așa avurăm »Revista independentă,« apărută in anul al IX, cum pörtă insemnat pe frontispiciu, de și pentru prima öră in novembre; »Revista nouă,« care nu e nouă intru nimic, titlul fiind traducerea celui al organului dnei Adam, ér forma o sërbedă imitațiune a »Revistei ilustrate« franceze; »Peșul« și »România literară.« reformate, — nu după dogmele lui Luther, — dar totuș remänënd ca formă și ca fond departe de a coresponde fastului copertelor; in fine anunțata revistă a Societăței de »litere și arte.«

Ardealul, mai convins, mai conșciințios, mai tare hotărit in treburi de diaristică, dându-și o mai deplină socotelă de importanța lucrului, ne-a inzeștrat pe pragul anului nou cu »Musa Română,« cu numărul festiv al »Gazetei Transilvaniei,« cu »Poșta română« a dlui Th. Alexi, ș. a.

Din acest potop de publicațiuni enumerat pân' aci, — dacă vom esclude pe cele ocașionale, ca albumul »Gazetei,« și pe cele de un caracter öre-cum politic ca »Poșta română« și altele al căror nume ne scapă și pe cari apropiatele alegeri le-a scos la noi in țeră ca plöia ciupercele, — »Revista nouă« ocupă — adecă ar trebui să ocupe — primul rând. După »un cuvënt înainte« spiritual — ca multe altele — al dlui Hașdeu, urmază o notiță biografică despre Asachi, aproposito de schița statuei sale ce ilustrază o pagină a revistei și un colț al copertei, și »Hagi-Tudose,« o copie după natură a iubitorului de aur, datorită dlui Stefanescu (de la Vrancea) Apoi dl Vlahuță își cere »iertare« pentru poema-i sub acest titlu, care pëcătueșce prin lipsa fondului etic moral, și al verității situațiunei in societatea astfel cum este organizată — séu mai nimerit desorganizată — astăzi la noi. După un studiu asupra lui Ipsilante de dl Ionescu-Gion și un »pläns de clopot« tras de dl V. Bilciurescu, urmază un basm. de unanim regretatul Ispirescu, »Sarea in bucate,« ce se incheie cu urarea vai! curënd și pré crud desmintită: »Și mai încă-lecai p'un fus, să trăescă și cel ce-a spus.« Numerul se incheie cu un articol asupra Teatrului-Național al dlui D. Racovița, Sfinxul »României libere.« Revista mai are un supliment artistic: o reproducție eliografică după trumosul tablou al dlui Mirea »Nimfă,« incațiune scrisă cu niște caractere ce sünnt dovëda gus-tului celui mai puțin artistic.

Celor iubitori mai mult de musică »Musa română,« a dlui Iacob Mureșan, apărută la Blaș, e menită a le mulțami toate cerințele. N. 1 cuprinde 16 pagine in 4°, din cari 14 de musică și anume: un »Marș iubilar« pentru aniversara »Gazetei«; doue arii populare: »Frunzuliță de bujor« și »Romăncuță« (salt ardelenesc); »Hora miresei« compusă de dna S. D...; »Cimpoiul,« un caprițiu ce ocupă 6 pagini, și o romanță pentru voce și pian »Nu plänge!« Prima și ultima pagină sünnt rezervate pentru tectș și cuprind o »precuvëntare« a redacțiunei, poesiele populare ale celor doue arii publicate, și varietate.

După cum se vede, sumarul e destul de bogat, și ținënd sëmă de programul pe care redacțiunea ni-l deslășură, »Musa română« e chemată a aduce mari servicii artei naționale, pe lângă că formatul frumos,

hârtia alasă, tiparul elegant. — partea musicală e lucrată la Lipsca, — fac din ea o publicațiune de salon.

I urăm, prin urmare, un succes deplin, siguri, că astfel și partea literară va căpăta o dezvoltare mai întinsă, lucru ce-ar fi de dorit să se facă pe cât mai curând, spre a se pute înregistra într'egă mișcarea musicală din toate anghiuirile locuite de Români, și a se ave, cu modul acesta, icóna complectă a activității noastre în această ramură.

În ce privește celelalte reviste, nu putem decât să le dăm spre rumegare următorul adagio: »Decât 10 rele, mai bine una bună!...«

O frumoasă serbare a diaristiceii, și prin urmare a literilor române, a fost necontestat iubileul »Gazetei Transilvaniei« și o frumoasă amintire pipăită ne-a ramas despre această albumul publicat cu prilejul aniversării a 50-a, album ce ocupă fără 'ndoielă, — după albumul »Macedo-Român,« — primul loc între publicațiunile de acest fel, ce-au apărut la noi.

Pe lângă eleganța execuțiunii, acest album cuprinde și multe lucruri interesante, între cari reproducțiunile în miniatură ale »Fœi literare« și »Gazetei de Transilvania,« din 1838, ale »Fœi pentru minte, inimă și literatură,« din 1848, și a »Gazetei Transilvaniei« în anul L. Apoi versuri și cugetări frumoșe, însuflete de cel mai 'nalt sentiment național, în fruntea cărora însemnăm româneșca scrisore a ilustrului nostru om de stat, dl Kogălniceanu.

Dintre versuri, relevăm aceste două ce incheie poezia »Până când?« a amicului nostru P. Dulfu:

Până când cu umilînța?... Nu e plin cu vîrf paharul?...
A! de ce nu-i tot Românul »Român verde ca ștejarul!«

***

Paharul suferințelor Românului e plin cu vîrf și indelat. Ceea ce e cam greu a se umple, măcar pe jumătate, sînt cutiele cîntărilor automate, puse de inventatorul lor la toate răspântiile. Ele constau dintr'un fel de dulăpior de lemn, în colórea mahonului, 'nalțat la capătul unui pedestal a cărui placă superiőră devine mobilă numai în virtutea unui gologan de 10 bani, ce-l arunci printr'o deschidătură menajiată anume pentru așa monedă, în partea de sus a dulăpului. Și 'ndată minotarul se 'nvërteșce în giurul rotocolului cu cifre, — în fel de ceasornic, — arătându-ți greutatea, — fisică, bine înțeleș, căci pentru cîntărirea greutății morale nu s'a născocit încă nici un automat, spre cea mai mare pagubă, căci imens ar fi serviciul ce-ar aduce omenirei, arătând tuturor celor cari se cred mai mult, cât cîntăresc într'adevăr.

Și dec'am đis, că cu greu se vor indesa gologanii în cutiele acestor cîntare, cauza e că, cu sistema de gheșeft ce se practică în vécul nostru pe o scară întinsă, ștregarii au găsît mijlocul de a se cîntări câte 10 inși pentru un singur gologan. Și etă cum: pe când cel care se cîntăreșce și care a aruncat banul, se află încă pe tabla mișcătore, se urcă al doile, mai 'nainte ca acela să fi descins deseversit și astfel, nedând resortului — care e ținut în suspensiune — timpul d'a cădă la loc, se cîntăreșce și acesta, după care aceeași manevră se repețeșce la infinit. Astfel automatul, cu totă rigiditatea lui, e tras pe sfóră ca și negustorul care își fumeză 'n tihnă pipa acasă, sigur că banii curg grămadă în pantecele cîntarului, și care face ochii mari când, sosind ceasul hotărît pentru a-și stringe venitul la olaltă, nu găseșce decât câțiva miserabili gologani, cu toate că e convins — și cu drept cuvânt — că afluența stă mare în cursul ăilei.

Abia acest sistem zpară și dnii Frister & Rossmann născociră un alt fason a cărui eleganță nu lasă

nimic de dorit. Acesta e 'n fontă, vopsit în albastru și daurit, și constă dintr'un pedestal în stil »renașcere«, pe care e aședat — ca un frontispiciu de fântână — un cap de leu, încadrat într'un cartuș. D'asupra e o deschidătură unde apar cifrele indicând greutatea, ér de desubt o scoică în care cad toate monedele introduse în gura leului, ce n'ar ave greutatea și mărimea unei monede de 10 bani. Acesta, de sigur, spre a se da o desmintire fabulei, căci regele animalelor, foarte conșciințios de astădată, nuș mai face »partea leului,« ci 'napoiéză, nici mai mult, nici mai puțin, ori-ce monedă alta, decât dreptul ce născocitorul i-a fiesat.

Acest nou cîntar l'am vécut instalat la pórta mai multor din otelurile noastre, negreșit spre a servi călătorilor ce trag aci, să constate cât vin de grei și cât plécă de ușori.

A. C. Șor.

La pândă.

— Veți ilustrațiunea din fruntea foii. —

Numai ómenii cei mai bétrani își aduc aminte de érnă ca 'n anul acesta. Așá ger mare și atata ninsóre n'au fost nici de cincideci de ani. Și érna acestă cumplită ține de 5—6 sêptemâni. Atata drum de sanie ba să mai ajungi.

Mare bucurie au avut acuma copiii, căci s'au putut da pe ghiață și s'au putut jucá cu nea. Jocul de predilecțiune al lor érna este să-și facă globurile de nea și să se asvêrle cu ele. Mai de multe ori această luptă se face între doi, dar câte odată stau lață 'n față tabere întregi.

Ilustrațiunea din fruntea foii noastre de acuma înfătoșeză un asemenea moment. Tabera s'a dus mai încolo, unul din óstea bătută a fugit înaintea ei, și-a făcut iute mai multe globurile și așteptă cu brațul plin, ascuns la pândă, lângă un stêlp, să pótă asvêrli.

În focul lui, el nu bagă de sémă, că dinapoia lui un alt băiat, un contrar al lui, îl și loveșce.

Dar las că n'a remăné el dator!

I. H.

Bonbóne.

Săracii unei dómne.

Dna B... este fôrte darnică și milostivă. În fiecare luni vin mulțime de săraci obiécnuți ai casei pentru a primí tot felul de ajutóre: bani, haine, doctorii etc.

Lunia trecută, unul dintre săraci ceru să-i vorbescă.

Fu introdus în anti-cameră și dna B... i đise: — Voeșci să-mi vorbeșci, amicul meu?

— Da, dómnă, am venit să ve spui că sînt unul din săracii dvóstre... Se implinesc șapte ani...

— Ei bine?

— Cer să-mi mai măriți suma ce primesc.

— Nu pot, căci am pré mulți săraci, în spinarea mea: mi-ați adus pe toate rudele dvóstre... În fine, ce primeșci?

— Primesc dece oca de pâne, trei fr. pe sêptemână și o plapomă la fiecare doi ani.

— Ei bine! asta este tot ce pot să-ți dau.

— Pré bine, dómnă, nu este așá că fiecare este liber să facă cum voeșce? Ei bine! pentru că totul se urcă și se scumpeșce ađi, nu pot cu prețul acesta să mai fiu săracul dvóstre!

Mai mulți Gasconi și Marsiliezi se află adunați la o cafenea și vorbesc despre viața lungă.

— Eu am avut un unchiu care a murit in etate de o sută cincii ani!

— Aide de! moșul meu a murit in etate de o sută cincisprezece ani!

— Și credeți că e mult! Un unchiu al tatălui meu a murit in etate de o sută patruzeci și cincii de ani!

Unul dintre Marsiliezi, creștându-se umilit de niște minciuni atât de mari, dișe:

— Ei bine, dlor, in familia mea . . . până acum n'a murit încă nimeni!

Naintea curții cu jurați.

O femeie își otrăvește soțul. La autopsia, doctorul expert găsește foarte mult arsenic in intestinalele victimei, care dișe la audiență juraților:

— Cadavrul conținea atâta otravă, încât putea să omăra cincii persoane!

Acusata, sculându-se cu repeziune:

— Soțul meu eră un mare mănăcioc.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șoiri literare și artistice Dl. Al. Vlahuță a publicat la București un volum de poezii, pe hârtie de lucș. — *Dl Th. M. Stoenescu* in curând va scote de sub tipar la București un tom de poezii sub titlul »Dile negre.« — *Dl Ionescu-Valdubea*, tinerul sculptor român, care s'a întors de curând din Roma la București, a espus acolo mai multe lucrări; una din ele, statua »Biruitarul« s'a cumperat de dl C. Esarcu, vicepresidentul Ateneului. — *Dl Alfons Daudet*, renumitul romanțier frances, are să sosescă in curând la București, unde a fost invitat de regina României.

Numerul festiv al »Gazetei« a apărut sub titlul: »In amintirea aniversării a cincidecea a »Gazetei Transilvaniei, 1838—1888.« in format de broșură in 4°, 28 pagine. La cuprinsul lui au contribuit in deosebi aceia, cari au scris ceva in cei cincideci de ani trecuți in »Gazetă« seu in »Foiie«, cărora s'au mai alăturat și alții, cari au ținut să-și facă act de prezență la această frumoasă și rară serbătore literară. Dl George Barițiu comunică notițe relative la intemeierea »Gazetei« și a »Foiiei«. Dl M. Kogălnicean a trimis o scrisore politică, in care accentuează că »dreptul nu pier«. Dl Hașdău a scris aceste șire: »Un om nu pôte să iubească fără a crede; un popor, când iubește, crede totodată. Omul numai prin iubire se pôte ridică până la sublim; până la sublim se ridică poporul numai prin credință. Mari sânt minunile iubirii la un om și minunile credinței la un popor. Când omul nu mai iubește nimic, e un cadavru; este un cimiter poporul, cere nimic nu mai crede; voi, cei ce iubiți nēmum românesc, lăsați-l pe popor să creșă și nu ve bateți joc de credințele sale.« Dl T. Maiorescu: »Nici o putere nu se pôte suprimă in natură; de aceea este periculos a o comprimă.« Dl V. Babeș serie intre altele: »Să nu perdem din vedere, că numai esactul studiu, esacta cunoștință și pricepere a trecutului, a privirilor și luptelor de apröpe 200 ani incöce, ne pot califică d'a pricepe și d'a apretia cum se cuvine prezentul și d'a raționă cu competență pentru viitor.« D. Aug. Laurian: »Nu sânt in lume piscuri pré inalte, când vulturul își ia sborul. Copil de vultur e nēmum românesc. Istoria ne-o spune. Copil de vultur e și cugetarea. Nici pentru dënșă nu mai sânt granițe.« Dl Gr. H. Grandea: »Popörelor, cași copiilor, trebuie să le faci binele cu sila. In privința lor fă-ți datoria ca bun patriot, fără să aștepti altă recunoștință dela contimporani, decât ingratitudinea, căci numai posteritatea este dreptul jude și respălător.« Dl Ladislau

Vajda: »Trupina națiunii nöstre nu noi câteva mii de cărturari o formăm, ci acea trupină e chiar poporul de obște.« Mai sânt încă multe, dar din töte relevăm șirele dlui Teofil Fräncu: »Numai plăcerea de a ceti pôte intemeia literatura unui popor. Inzedar inființăm școli, decât nu ne procură cetitorii La ce ar folosi scriitorii, când ne lipsesc cetitorii!« Poesii au scris dnii: Traian H. Pop, Ar. Densușian, Iosif Vulcan, Iuliu I. Roșca, P. Dulfu și alții. La inceputul broșurei găsim notițe relative la istoria »Gazetei« și a »Foiiei«, cu reproduceri din primele numere apărute la 1838 și din »Foiia« unde a apărut »Deșteptă-te Române« Sânt și trei portrete: George Barițiu, Iacob Mureșan și Andrei Mureșan. S'a tipărit in tipografia Alexi.

Stăna-de-vale, cu o privire scurtă la regiunea munților bihoreni. Acesta e titlul unei broșuri de 73 pagine, ce dl Ioan Butean o scos la lumină in Gherla. Scopul autorului a fost d'a descrie Stăna-de-vale, acest dragălaș loc de cură climatică, inființat de darnicia Pr. SSale părintelui episcop Mihai Pavel; dar totodată ca să ne deie o iconă și despre regiunile ce imprejmuesc acel stabiliment in naștere. Servindu-se de isvörelle germane și maghiare, precum și de notițele proprie, ș-a indeplinit dorința intr'un mod laudabil. Cei ce vor visită Stăna-de-vale și impregiurimea sa, se vor puté servi cu succes de lucrarea dlui Butean. In fruntea broșurei se află niște versuri, in cari autorul incepe tocmai dela Adam și Eva. Omitându-se aceste versuri, broșura n'ar fi perdit nimica. Prețul 40 cr.

Tipografie și țiar românesc in Orăștie. Din Orăștie se scrie »Gazetei Trans.«, că inteligința română de acolo și giur se pregătește serios a inființă in Orăștie, in combinațiune cu o librărie și edarea unui țiar local periodic și o tipografie română. Intreprinderea e forte salutară și nu putem decât să dorim isbândă inteliginței române din Orăștie.

Diaristic. *Apërarea*, organ electoral al opozițiunii, a apărut la Turnu-Măgurele. — *Liberalul Independent* a inceput să iasă la Craiova.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Serbarea Samuil Vulcan. Tinerimea studiösă dela ginnasiul superior gr. cat. de Beins, insufletită de recunoștință față de Samuil Vulcan, fondatorul ginnasiului, arangia și est an in 25 decembre st. n. ședință festivă in memoria lui, dar despre decurs numai acuma ni se raportază: Programul ședinței a fost următorul: 1. »Discurs de deschidere«, rostit prin presidentul societății prof. Vasiliu Dumbrava. 2. »Cântec sicilian«, poesie de V. Alecsandri, aria de C. G. Porumbescu, cvartet de cor bărbătesc, esecutat prin corul ginnasial. 3. »Sentinela română«, poesie de V. Alecsandri, declamată prin Augustin Moldovan stud. in cl. VIII. 4. »Potpouri bănățenești« aplicate prin Stefan Nagy, esecutate de orchestrul ginnas. 5. »Bánfi sirja«, poesie de Thali Kálmán, declamată prin Valentin Diț stud. in cl. VIII. 6. »Aria maghiară«, aplicată prin Stefan Nagy, esecutată de orchestrul gim. 7. »Des Sängers Fluch«, poesie de L. Uhland, declamată prin Atanasiu Brădean stud. in cl. VIII. 8. »Garçon-leben«, polcă de Filip Fährbach jun., esecutată prin orchestrul ginnas. 9. »Credințe și datine la poporul român«, disertatiune de Nicolau Popovici stud. in cl. VIII. 10. »Erna«, poesie de N. Xenopol, aria de C. G. Porumbescu, esecutată prin corul ginnas. 11. »Căpitanul Romano«, poesie de V. Alecsandri, declamată prin Augustin Moldovan stud. cl. VII. 12. »Suspınul«, vals de I. Ioanovici, esecutat prin orchestrul ginnas. 13. »Cântec bachanal«, de I. C. Caragiali, aria de I. Vorobchievici, esecutat prin corul vocal. 14. Cuvânt

de închidere. Succesul ședinței festive a fost foarte îmbucurător; publicul a fost foarte mare, așa încât spațioasă sală unde se ținu festivitatea deveni mică pentru oșpeții ostați. Singuratecele piese fură esecutate cu multă dexteritate așa, încât publicul în suvenirile cele mai adânc sculptate în inimă părăsi sala.

Teatrul Național din București. Dilele trecute s'au jucat piesele: Ura, de Sardou; Fântâna Blandusiei, de V. Alecsandri; Schinteia, de Pailleron; O slujbă grea, piesă franceză, despre care s'a vorbit în cronicile bucureștene și Sapho de Grilparzer. Beneficiul dnei Aristița Roman-Manolescu, cu »Francesca de Rimini« și cu »Vinceneta«, anunțată pe sâmbăta trecută, s'a amânat pe mai târziu. În beneficiul dlui Gr. Manolescu se va juca »Uriel Acosta.« Tot piesă străină. Pentru astăzi sâmbăta s'a anunțat »Hamlet« cu Manolescu. Vorbind de Teatrul Național, dl Gion incheie în »Românul« astfel: »Ce se va mai da acum la Teatrul Național, nu șcim. Vedem că se anunță sub faimosul »in curând« de vr'o câteva luni »Vinceneta« pe lângă care s'a mai adaus »Francesca de Rimini.« Când se vor da aceste, nu șcim. E de dorit să mai reinviorem Teatrul cu prime reprezentări seu cel puțin reprize de piese vechi, dar nedate în stagiune; să se mai schimbe puțin acea atmosferă de ațipală, de aromelă și de apatie care pare a domni în Teatrul din galerie până în fotoliuri. O astfel de stare nu poate dura fără a periclita instituțiunea. Publicul e 'n drept să întrebe: ce se lucrează acum la Teatrul Național? Primele reprezentări ce am avut până acum se pot numera pe degete: nu sînt de ajuns pentru o scenă ca acesta a Teatrului Național. Publicul eră obicinuit a avé mai multe piese noué. Astăzi cel care a vădut Fedora poate rămâne acasă câte 3—4 săptămâni înainte de a fi chemat la o altă primă reprezentățiune. Acest mod de a vedé și de a lucra nu poate produce decât pagube și éráș pagube Teatrului în genere și societății dramatice în parte. Punem și astăzi întrebarea noastră obicinuită: jucăvom în stagiunea acesta ceva piese originale? Nu șcim la ce se va hotărî direcțiunea și comitetul Șcim numai că va fi desastroos decă această întregă stagiune din octombrie până în aprilé nu va avé un singur act original.

Seratele literare și musicale din Lugos. Serata din sâmbăta trecută, la 21 ianuarie st. n., a fost una din cele mai interesante. Dl Coriolan Bredicean a cetit sfêrșitul novelei sale »Pétra credinței«; dl Palco a cântat piesa »Abendstern« de R. Wagner; dșóra Elena Radulescu a cetit lucrarea sa »Rembrandt și soția lui«, după Rembrandt; dșóra Popovici a declamat poesia »Orfanii« de Crețian; ér dșóra Florescu și dl Palco au cântat »Duetino de Don Juan și Zerlin« de Mozart. Publicul a fost foarte satisfăcut și cu tot dreptul, căci în viața socială-artistică la noi, în érna acesta, clasa noastră inteligentă din Lugos a produs mai mult.

Serată musicală în Jidovin. Corul vocal din Jidovin, inființat de curând prin dl Alesandru Ogerlaci, teolog absolvent, a dat acolo la 10/22 l. c. o serată musicală insoțită de dans. Programa concertului fu următoarea: »Étă ziua triumfală«, cor bărb. Humpel. »Frații Jderi«, peosie de V. Alecsandri, declamată de Alesandru Ogerlaci. »Marșul armatei române«, cor bărbătesc de Dimitrescu. »Moș Martin«, poesie de I. Grozescu, decl. de coristul P. Știopu. »Marșul cântăreților«, cor bărb., C. I. Porumbescu. »Ioan Cotoră«, poesie de I. Grozescu, decl. de Jacu. »Cântec osteșesc«, cor bărb. Mandycé. »Hora Sinaia«, cor miest de Gr. Ventura.

Societatea de lectură a studenților dela școlele române gr. din Brașov a dat o ședință publică în

6/18 ianuarie în preséra Stului Ión Botezătorul în onóra Ilustrității Sale domnului Ión Popasu, episcop al Caransebeșului, în sala gimnasiului, cu următoarea programă: 1. Deschiderea prin președintele societății N. Pilția, profesor. 2. O privire asupra pedepsei cu mörte în diferite timpuri și la diferite popóre, disertațiune de oct. Corn. Scurtu. 3. »De-aș fi iubito«, cântec esecutat de corul studenților. 4. Influița Cruciatelor asupra comericiului și a industriei, disertațiune de I. Jaliu, cl. III com. 5. »Fantasii pastorale«, de J. B. Singeliée, esecutate pe violină de C. Popp, cl. III com., și acomp pe pian de seest. A. Archimandrescu. 6. »Michnea și baba«, poesie de D. Bolintineanu, declamată de oct. Cornel Perșinar. 7. Lupta de pe Câmpul-pâinii, disertațiune de oct. N. Saftu. 8. »Stosachi«, monolog comic de I. Ianov, rostit de Ilie Savu, cl. III com. 9. »A sêrii óră bate«, esecutată de corul studenților.

Serată musicală declamatorică în Brașov. Duminică la 17/29 l. c. se va arangia la Brașov, în otelul »Nr. 1.« o serată musicală-declamatorică urmată de dans, în folosul școlarilor sâraci din Brașovul-vechiu. Étă programul: 1. »Étă ziua triumfală«, de V. Humpel, esecutată de corul tinerimei adulte în patru voci. 2. »Albina și trântorul«, dialog de G. Asachi, esecutată de elevele Elena G. Puiu și Epifania N. Balea. 3. »Cămașa fericirei«, poesie de V. M. Lazar, declamată de Maria G. Voicu. 4. »Uite mamă colo 'n sat«, arangiată pentru cor de I. Sibian-Gălușcă, esecutată de corul tinerimei adulte. 5. »Mihnea și Baba«, poesie de Bolintineanu, declamată de Maria Acsente. 6. »Oltenésca«, esecutată solo pe Cello de Ioan Sibian-Gălușcă. 7. »Toporul și pădurea«, poesie de Greg. Alesandrescu, declamata de Elena Oancea. 8. »Condamnarea strugurelui«, poesie de Anton Pan, declamată de D. Popa. 9. »Sub acesta négră stâncă«, arangiată pentru cor de N. Popovici, esecutată de corul bărbătesc. Înainte de începerea esecutării programului va cântă orchestra. După produțiune urmertză danț, începénd cu »Călușerul« și »Bătuta«.

Societatea pentru fond de teatru român. Continuăm lista membrilor presințați la adunarea din Oravița: 5, din comuna Mehadia, colectant dr. Ludovic Méheș medic, dr. Ludovic St. Méheș medic cercual în Mehadia 5 fl., Ienachie Chiticean comerciant în Mehadia 3 fl., D. Popovici 2 fl., Bocicar Ilie 1 fl., George Tatic preot în Iablanita 1 fl., George Vasilescu preot în Valea-Bolvanița 1 fl., Nic. Nestorovici 1 fl., I. Popovici 1 fl., suma 15 fl. — 6, din Oravița montană, prima colectă, Iuliu Jurma neguțator 2 fl., Ioan Lepa adv. în Oravița 5 fl., Baltazar Muntean adv. în Oravița 5 fl., Ant. Pavlovits 2 fl., Sandor Pavlovits Oravița 1 fl. 50 cr., Mariți Man Oravița-română 1 fl., George Schich ospetar 1 fl., Franz Novak 1 fl., Die Trăila 5 fl., Simeon Manguicu adv. Oravița 5 fl., Eduard Klein 1 fl. 50 cr., Alesiu Muntean 1 fl., George Rugaciu 1 fl., suma 32 fl.; a doua colectă, George Velcean comerciant 1 fl., Petru Manciu creditor 1 fl., Iustin Velcean 1 fl., Ioan Beserdian 1 fl., Patasan Costa 50 cr., suma 4 fl. 50 cr. — 7, din comuna Greovaț, colectant Alesandru Popovici, dela sine 3 fl., Anna Popovici 1 fl., snma 4 fl. — 8, din comuna Vraniu, colectant N. Ciulin inv., Pavel Roșu, preot, 5 fl., — 9, din comuna Goruia, colect. George Stan, dela sine 5 fl. — 10, din comuna Mercina, colectant Paul Lazar, Paul Lazar comerciant 1 fl., Petru Stefan comerciant 1 fl., Iosif G. Babețiu comerciant 1 fl., Petru Poenariu invetător 1 fl., Géza Knothy econom dominal 1 fl., Rusmir Ciuta comerciant 50 cr., Löbl Gábor comere. 1 fl., Petru Ciuta comere. 50 cr., A. P. Popovici 1 fl., suma 8 fl. — 11, din comuna Ciuchici, colectant Pavel Naidășan negustor, dela sine

2 fl., Ion Mogoș cogiocar 30 cr., Ioan Belca inv. 50 cr., N. N. 50 cr., N. N. 40 cr., Vasile Bosinca 30 cr., Todor Boldovina proprietar 20 cr., Vasile Dragoi 30 cr., Ioan Burra 50 cr., Iosif Panovici preot 50 cr., Păun Botive măcelar 30 cr., Pavel Lăpădat 50 cr., Ioan Mica Seiman econom 30 cr., Ion Mioc ecom. 20 cr., suma 6 fl. 60 cr. (Va urmă.)

Țeranii români din Galați, comitatul Făgărașului, împreună cu alți spriginitori din giur, aranjară duminică în 3/15 ianuarie 1888 în sala birtului comunal de acolo o reprezentațiune teatrală împreună cu joc, după următorul program: I. »Arvinte și Pepelea« vovodil într'un act de Vasile Alecsandri. Persoane: Arvinte, de 50 de ani, dl Georgiu Leancă; Pepelea, de 25 de ani, dl George Stinguța; Mândica, nepoța lui Arvinte dșora Susana Buitan. II. »Hârța Rezeșul« operetă comică într'un act de Vasile Alecsandri. Persoane: Hârța Rezeșul dl Ieronim Mardan; Bursuflescu dl Nicolau Ludu; Luncean, primar, dl Georgiu Leancă; Tarșița Garofescă, văduvă, dșora Elena Nicodinescu; Măriuca, tinără țerancă, dna Victoria Aron; Un lacheu dl Ioan Stinguța. III. »Surugiul« canționetă comică într'un act de Vasile Alecsandri. Persoane: Surugiul, dl Ieronim Mardan. După reprezentațiune: Petrecere cu joc.

Coruri noue de plugari s'au înființat în comunele Hodoniu, protopresbiteratul Timișorii și Șomoșches, protopresbiteratul Boroș-Ineu. Ambele aceste coruri au cântat pentru prima dată sânta liturghie în sârbătorile Nașcerii Domnului.

La Iași se jocă zilele trecute bătrâna »Baba Hîrca.« și în curând se va reprezintă acolo drama »Mărtea lui Brâncoveanu« de reposatul Antonin Roques.

Revistă teatrală străină. *Coquelin* a plecat din Paris cu noua sa trupă spre Egipt și de acolo prin Constanța la București, unde în fiecare sêră speră a lua câte 7500 lei. — *Labiche*, reunitul autor dramatic francez, a murit în sêptemăna trecută la Paris; portretul lui s'a publicat și 'n fôia noastră. — *La Atena* guvernul vré să înființeze un teatru național, în care să nu se jôce decât piese originale grecești; un astfel de teatru n'ar strică nici la București. — *Opera din Berlin* s'a închis cu un deficit de 700,000 marce, cu tôte că are o subvențiune de 750,000 marce.

CE E NOU?

Știri personale. Dl *T. Maiorescu*, rentorcându-se din străinătate, s'a oprit dimpreună cu soția sa, în sêptemăna trecută și la Caransebeș, unde a cercetat pe Pr. Ssa episcopul Ioan Popas, care i este unchiu de parte mamă, precum și pe dl general Trăian Doda. — Dl *Gavril Bene*, vice-notar la judecătoria cercuală din Aradul-nou, a fost numit subjude la judecătoria cercuală din Vinga. — Dl *Demetriu Florescu*, candidat de avocat din Lugoș, la 21 l. e. a fost promovat de către universitatea din Budapesta la gradul de doctor în drept. — Dl *Virgil Barbuloviciu*, vice-notar la judecătoria cercuală din Zêlau, a fost transferat în aceeaș calitate la Tisza-Lök. — Dl *Emil Serbac*, oficial de dare, a fost numit oficial de contabilitate cl. III la direcțiunea financiară din Budapesta. — Dl *Ioan Radu*, oficial de contabilitate, a fost numit oficial de cont. cl. III, tot la direcțiunea financiară din Budapesta. — Dl *Diamandi I. Manole* a fost ales president al camerei comerciale din Brașov.

Hymen. Dl *Pantaleon Lucuța*, căpitan c. r. în pensie, s'a căsătorit cu dșora Elena Filip în Cluș.

Damele române din Oravița s'au intrunit zilele trecute în o conferință și au luat o hotărîre pentru

care tóți ômenii de bine le vor feliicită. Lipsa unei școle române de lete s'a simțit și 'n Oravița de mult, căci atât în partea locului, cât și 'n impregiurime sânt multe familii române. Spre a îndeplini acesta lipsă, damele intrunite au decis să formeze o reuniune, cu scopul d'a înființa o școlă română de lete; totodată s'a ales și o comisiune pentru compunerea unui proiect de statute. Inițiativa în acesta cauză de mare însemnătate a fost luată de dna Livia Vuia n. Maniu, mutată de curând la Oravița

Pentru înmormântarea lui Ispirescu. S'a deschis pe sêma ministerului cultelor și instrucțiunii publice din România un credit extraordinar de lei 1000, pentru acoperirea cheltuelilor de înmormântare a decedatului P. Ispirescu.

Societatea academică »România-jună« din Viena ș-a ales pe anul administrativ 1887/8 următorul comitet: President: Virgil Oniș stud. fil., vicepresident: Demetriu Acsente stud. med. Secretar I: Constantin Brailean stud. silv. Secretar II: Eusebie Isopescul stud. med. Casar: Nicolae Hacman stud. med. Controlor, Emanuil Haldan stud. med. Bibliotecar: Nicolae Maxim, stud. techn. Econom: Ioan Scintilla stud. silv. In comisiunea literară: Ilie Gherghell abs. fil., George Stoilojanu stud. fil., George Bogdan stud. fil., Nicolae Maxim stud. tech., Eugeniu Solomon stud. med. In comisiunea revêdătoare: Ion cav. de Flondor stud. jur., George Bogdan stud. fil., Victor Popp de Harșian stud. silv.

Oglinda lumii. Frica de resboiu a dispărut. Țarul a declarat, că sentimentele sale sânt pacifice: el speră, că monarchia noastră va înțelege, că nu trebuie să caute deslegarea cestiunii bulgare decât într'o învoielă, care să ție sêmă de legitimele pretensiuni ale Rusiei. La granița din spre Galiția Russia nu mai aduce trupe noue; dar a aședat un cordon la granița României. Se presupune, că Rusia ar vré să mîergă spre Constantinopol, din părțile asiatiche: din cauza acesta Turcia a decis să ridice fortificațiuni noue în giurul Erzerumului și să mărească efectivul garnisonei de acolo. In consiliul federal din Berlin s'a presintat proiectul privitor la facerea unui imprumut spre un scop militar secret: suma ar trece peste 230 milioane de marce. Din Viena se anunță, că delegațiunile austro-ungare s'or convocă în sesiune extraordinară în luna lui maiu. In România, disolvându-se camera, acuma se fac mișcările electorale. Și regele Milan a disolvat seupcina, ficsând nòuele alegeri pe 4 martie. In Bulgaria eră p'aci să izbucnêsă o rescôlă în contra principelui Ferdinand; vr'o 60 de muntenegreni, sub conducerea căpitanului Nabocoff, au voit s'o facă la Burgas, inse n'au izbutit: acuma principele călătoreșce, dimpreună cu mamă-sa, prin Rumelia: el a declarat la anul nou, că este gata să și móră pentru noua sa patrie.

Duel pentru o cronică rimată. Cetim în »Românul«: Intre dl Toncescu, redactorul revistei »Peleşul« și dl A. Vlahuța, cunoscutul publicist, eră să se întemple un duel, decă martorii acestuia în intrunirea ce au avut cu martorii celui dintei n'ar fi declarat, că nu pot da autorisațiune clientului lor ca să se bată. Martorii dlui Toncescu au fost dnii Al. Macedonski și căpitan Luchide: ér ai dlui Vlahuța, dnii B. Stelănescu de la Vrancea și R. Golescu. Causa pentru care dl Toncescu a provocat pe dl Vlahuța este, că acesta în niște versuri cuprinse sub titlul »O cronică rimată« a făcut o critică sdrobotore activității literare a dlui Toncescu. Cetitorii »Familiei« cunosc acea cronică, s'a publicat în nr. 45 din anul trecut.

Dela dietă. Desbaterea asupra bugetului s'a încheiat și s'a votat cu majoritate de 215 contra 113.

voturi. Acuma se discută bugetul ministeriilor singuratic. Alegerea din Baia-de-Criș, a lui Hollaky in contra lui Truța, s'a verificat. La Caransebeș alegerea nouă s'a ficsat pe 8 februarie n.

Carneval. *Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedorii* va da la 11 februarie st. n. un bal in sala redutei din Deva. Comitetul arangiator: Romul Anacuța, Dionisiu Ardelean, Alesandru Balaș, Aurel P. Barcian, dr. Teofil Bogdan, Petru Dragits jun., dr. Vasiliu Fodor, dr. Ioan Mihu, Camillo Horváth, dr. Alesandru L. Hosszu, dr. George Ilea, George Jănoși, dr. Cornel Moldovan, Demetriu Moldovan, Silviu Moldovan, Iuliu Muntean, George Muntean, August A. Nicóra, Sebastian Olariu, Valeriu Petco, Aurel Popescu, Otto Popovici, Iuliu Popovici, Benamin Popp, Nicolae Radu, Gerasim Sêrbu, Silviu Stanciu, Marcu Theodosie, Caesar Theodosie, George Tulvan. — *Femeile române din Oravița* vor da la 2/14 februarie un bal in sala otelului »Corona« in Oravița-montană. Venitul curat este destinat fondului »Reuniunii femeilor române« ce se va inființa in Oravița. Damele sânt rugate a se infățișă, cât se pôte, in costum național. Comitetul arangiator: A. Coca, A. Cucu, N. Dragan, G. Jian, I. C. Lepa, A. Manguuca, dr. I. Manguuca, B. Muntean, dr. V. Olariu, C. Pastila, Al Paulovici, Al. Pocrean, I. Popa, S. Purgar, C. Stoiacovici, I. Traila, I. Velcean, dr. G. Vuia. — *Casina din Dobra, G.-Dobra*, va arangia la 5 februarie st. n. in »Otelul la husariu« de acolo un bal. Venitul curat este destinat in favorul casinei. — *La curtea regală din București* in séra de anul nou s'a dat primul bal al stagiunii și au fost forte mulți invitați, danțul a ținut până târziu; regele și regina au stat in saloanele balului până la o oră forte inaintată. — *Reuniunea pompierilor voluntari din Blaș* a dat sâmbătă la 21 ianuarie n. un bal in sala »Otelului național« de acolo. — *Balul reuniunii femeilor române din Abrud, Abrudsat* și giur, se va ține sâmbătă la 4 faur st. n. in otelul »Romănuța« din Abrud.

Știri militare. *Dl dr. Albin Pop*, medic superior in rezervă, a fost numit medic superior in activitate la spitalul de garnisonă nr. 14 in Lemberg. *La honveđi* s'au numit: aspiranți de oficeri la infanterie, cadetii concediați: Ladislau Popescu (jumetatea de brigadă a 4-a) și George Iuga (jum. de brigadă a 24-a.)

Institute de credit și economii. *Ardeleana*, institut de credit și economii in Orăștie, va ține a doua adunare generală ordinară a sa, la 26 februarie, după mieđădi la 2 ore. Un punct al ordinei de ți pune in perspectivă inmultirea capitalului social. — *Mureșana* din S. Reghin invită pe acționarii reștanți să-și plătescă ratele, dimpreună cu interesele de intârziere, la din contră se va procede conform statutelor.

Știri scurte. *Regina Angliei* va cercetă Roma, in decursul petrecerii ei in Italia și va visita și pe Pontifice și pe regele Humbert. — *Calea ferată Hatna-Câmpulung* in Bucovina este gata și se țiece, că circulațiunea pe această linie va incepe la 1 februarie a. c. — *Fernandes Gonzales*, cunoscutul romanțier spaniol, a murit sâmbătă, la 7 ianuarie, in cea mai deplină miserie, in Madrid. Gonzales, ale cărui romane s'au tradus in toate limbile culte europene, a ajuns in timpul din urmă la atăta sărăcie, încât nu mai avea bani să-și procure medicamente și, neavând lemne de foc, el ș-a încăldit odaia cu manuscrisele și tomurile de novele ale sale.

Neorolôge. *George Horvath*, fost preot gr. or. in Oradea-mare, al cărui nume de botez in nr. trecut din greșelă s'a scris »Demetriu«, a fost inmormântat sâmbăta trecută, celebrând Rds. D. vicariu episcopesc Ieroteiu Beleş, cu asistința numerosă. La inmormen-

tare au fost de față căpêtenile autorităților locale și popor numeros. — *Ion Christescu*, unul dintre cei mai vechi artiști dramatici ai Teatrului Național din București, a incetat marți din viață, lăsând o avere de 225,000 lei. — *Filon Orbean*, fost paroc gr. c. a Iclandelului in Ardeal, a incetat din viață la 20 l. c. in etate de 60 ani.

Ghicitóre.

De Hortensia Paguba.

Din literele următore și anume: 4 a, 2 c, 2 d, 8 e, 3 i, 6 l, 3 m, 2 n, 2 o, 3 r, 2 s, 1 t, 1 u, 1 v, 1 y, — să se formeze 8 cuvinte, a căror litere incepetóre cetite de sus in jos dau numele unei tinere și frumoșe regine, care a murit numai de câțiva ani, — eră literele finale cetite de sus in jos dau eră numele unei regine, care a urmat pe tron după cea mai sus ințelesă și care trăeșce și domneșce și ađi

- 1 O plantă.
  2. In limba arăbă insemnă comandant.
  3. Un nume de femeie scurtat.
  4. Un Roman carele a mers in contra patriei sale.
  5. Un element.
  6. O insulă in golful din Dublin, in apropiere de Kingstaon.
  7. Grădina cea mai frumoșă din lume.
  8. Jumetate din pseudonimul unei suverane.
- Terminul de deslegere e 6 februarie. Ca totdeuna și de astă-dată se va sorti o carte intre deslegători.

Deslegarea ghicitórei din nr. 25:

Dama eră de 65, er fiul ei de 35 de ani.

Deslegare bună primirăm dela dómnele și domnișorele: Elena V. Muntean, Maria Popovici, Lucreția Sima n. Cosma, Nina Farago n. Muste, Veturia Lazar, de Purcareț, Paulina Pipoș, Lucreția Cuterra, Cornelia Tăucean, Stefania Pop, Ana Pop n. Opris, Maria David și dela dnii Sever Barbu, Iosif L. Barbu, Petru Valea și Rem Sbiera.

Premiul fu dobândit de dna Nina Farago n. Muste in Drag.

Poșta Redacțiunii.

Rugare către cetitori. Incepându-se carnevalul, rugăm pe toți cetitorii foii nōstre, să binevoescă a ne inștiința despre balurile, seratele, concertele și tōte petrecerile ce se arangeză in părțile acelea, ca astfel să putem presintă o oglindă cât de fidelă a vieții sociale române.

Drei. H. R. Suprinderea și promisiunea delicată ne-a deobligat. Ve multămim și o cerem.

Dlui Gr. B. in Br. Abonamentul s'a primit

Dlui dr. G. C. in B. A. sosit. Primit-ai scrisōrea nōstră?

Sibiu. Articolul despre electricitate va eși.

Vis și realitate. Dōră in nr. viitor.

Călindarul septemănei.

Điua sept.	Călindarul vechiu	Călind nou
Dumineca celor 10 leproși Ev. dela Luca c. 17, gl. 1, a inv. 1.		
Duminecă	17 † C. P. Antoniu	29 Francisc Sal.
Luni	18 SS. Atanasiu și Chirił	30 Adelgunda
Martți	19 Cuv. Macariu Eg.	31 Petru Nol.
Mercuri	20 † C. M. P. Eutimie	1 Februar Ignat.
Joi	21 Cuv. Par. Maxin	2 (†) Intr. Christ.
Vineri	22 Cuv. Timoteu și Anast.	3 Blasiu
Sâmbătă	23 Mart. Climente	4 Veronica

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Húgel in Oradea-mare.